

กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน ภูมิลำเนา

งานนิติการ ฝ่ายอำนวยการ สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลบึงโขงหลง เลขที่ 1 หมู่ 11
ตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัด บึงกาฬ 38220
042-416168
<https://www.tesbanbkl.go.th/index/>

ภูมิลำเนา

ภูมิลำเนาของบุคคลธรรมดาได้แก่ ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นแหล่งสำคัญซึ่งเป็นสถานที่ที่ใช้กับทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

เพื่อเป็นที่ยู่ในการติดต่อกับผู้ที่จะผูกนิติสัมพันธ์กัน ซึ่งตาม ความเข้าใจของคนทั่วไป ภูมิลำเนาก็คือ การมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านนั่นเอง หรือบางคนอาจเข้าใจว่า คือ มาตุภูมิก็เป็นการไม่ถูกต้อง แต่ ตามกฎหมายแล้ว คำว่า “ภูมิลำเนา” มีความหมายกว้างกว่าที่คิดไว้เยอะมาก

ภูมิลำเนาของบุคคลธรรมดา ได้แก่ ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นแหล่งสำคัญ

ภูมิลำเนาของนิติบุคคล ได้แก่ ถิ่นอันเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือถิ่นอันเป็นที่ตั้งที่ทำการ

สามารถแบ่งภูมิลำเนาของบุคคลธรรมดาได้เป็นสองประเภท คือ ตามที่มีเจตนา อยากจะอยู่ที่ไหนกับตามที่ถูกหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะอีก ดังนั้น บุคคลธรรมดาจึงอาจมีภูมิลำเนาได้รวมทั้งหมดเป็น 10 แห่ง ดังนี้

1. ที่ใช้เป็นถิ่นที่อยู่ถาวร คือ ไม่จำเป็นจะต้องมีชื่อตามทะเบียนราษฎรหรือทะเบียนสำมะโนครัว และไม่ใช้ถิ่นที่อยู่ที่พักอาศัยใน ระยะเวลาสั้น ๆ

2. ถ้ามีที่อยู่หลายแห่ง ซึ่งใช้อยู่สลับเปลี่ยนกันไปหรือมีที่ทำงานเป็นปกติหลายแห่ง โดยที่ทุกแห่งก็ล้วนแต่สำคัญและไม่อาจถือได้ว่าที่ใดสำคัญกว่ากัน ก็ให้ถือเอาที่ใดที่หนึ่งก็ได้เป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้น ทำให้เป็นบุคคลนี้มีภูมิลำเนาหลายแห่ง

3. กรณีภูมิลำเนาไม่ปรากฏ ให้ถือว่า ถิ่นที่อยู่ที่พักนั้นเป็นภูมิลำเนา หากพำนักหลายแห่ง ก็ให้เลือกถิ่นที่อยู่ใดที่พำนักนั้นเป็น ภูมิลำเนาก็ได้

4. กรณีไม่มีที่อยู่ปกติเป็นหลักแหล่ง หรือ เป็นผู้ครองชีพในการเดินทางไปมาปราศจากหลักแหล่งที่ทำการงาน ดังนี้ถ้าพบตัวผู้นั้น ในถิ่นไหนก็ให้ถือว่าถิ่นนั้นเป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้น เช่น ทำงานและปฏิบัติกิจวัตรต่าง ๆ บนรถบรรทุก พวกเร่ร่อน รับจ้างไปเรื่อย ๆ ใครจ้างทำงานที่ไหนก็ไป เสร็จงานแล้วก็ไม่กลับไปอยู่ที่ใดที่ หนึ่งแน่นอน

5. กรณีได้เลือกเอาถิ่นใดโดยมีเจตนาปรากฏชัดแจ้ง ว่าจะให้เป็นภูมิลำเนาเฉพาะการเพื่อกระทำการใด ก็ให้ถือว่าถิ่นนั้นเป็น ภูมิลำเนาเฉพาะการสำหรับการนั้น

6. กรณีสามีภริยา ให้ถิ่นที่อยู่ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา เป็นภูมิลำเนาอีกแห่งหนึ่ง เว้นแต่ จะได้แสดงเจตนาให้ปรากฏว่าภูมิลำเนาแยกต่างหากจากกัน

7. กรณีผู้เยาว์ ให้ภูมิลำเนาของผู้แทนโดยชอบธรรม ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครอง เป็นภูมิลำเนาของผู้เยาว์

8. กรณีคนไร้ความสามารถ ให้ภูมิลำเนาของผู้อนุบาลเป็นภูมิลำเนาของคนไร้ความสามารถ

9. กรณีข้าราชการ ให้ถิ่นอันเป็นที่ทำการตามตำแหน่งหน้าที่เป็นภูมิลำเนาอีกแห่งหนึ่ง

10. กรณีผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล หรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ภูมิลำเนาได้แก่เรือนจำ หรือ ทณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัว

5 มกราคม 2566